

LBRIS

We know
books

Alexandre Dumas

**CONTELE DE
MONTE-CRISTO**

Repovestire de
Elena Cesar von Sachse

Cuvânt înainte de Ovidiu Pecican

LIMES
2022

CUPRINS

1. MARSILIA – SOSIREA	9
2. TATĂL ȘI FIUL	11
3. CATALANII	12
4. COMLOTUL.....	13
5. OSPĂȚUL DE LOGODNĂ.....	14
6. SUBSTITUTUL DE PROCUROR REGAL	16
7. INTEROGATORIUL.....	17
8. CASTELUL IF	19
9. SEARA DE LOGODNĂ.....	20
10. MICUL CABINET DE LA TUILERIES	21
11. CĂPCĂUNUL DIN CORSICA.....	22
12. TATĂL ȘI FIUL	24
13. CELE O SUTĂ DE ZILE.....	27
14. PRIZONIERUL FURIOS ȘI PRIZONIERUL NEBUN	29
15. NUMĂRUL 34 ȘI NUMĂRUL 27.....	31
16. UN SAVANT ITALIAN.....	33
17. CAMERA ABATELUI.....	35
18. COMOARA.....	39
19. AL TREILEA ACCES	44
20. CIMITIRUL CASTELULUI IF.....	46
21. INSULA TIBOULEN	47
22. CONTRABANDIȘTII	49
23. INSULA MONTE-CRISTO.....	51

24. ÎNMĂRMURIRE	53
25. NECUNOSCUTUL	54
26. HANUL DE LA PONT DU GARD	56
27. ISTORISIREA	59
28. REGISTRELE ÎNCHISORILOR	64
29. CASA MORREL	66
30. 5 SEPTEMBRIE	69
31. ITALIA – SIMBAD MARINARUL	73
32. TREZIRE	76
33. BANDIȚII ROMANI	77
34. VAMPA	79
35. ARĂTAREA	82
36. MAZZOLATA	85
37. CARNAVALUL DE LA ROMA	88
38. CATACOMBELE DE LA SAN-SEBASTIAN	92
39. ÎNTĂLNIREA	96
40. COMESENII	99
41. DEJUNUL	106
42. PREZENTAREA	110
43. BERTUCCIO	116
44. CASA DIN AUTEUIL	119
45. VENDETA	121
46. PLOAIA DE SÂNGE	127
47. CREDIT NELIMITAT	131

48. CAII SUR-ROTAȚI	135
49. IDEOLOGIE	141
50. HAYDÉE	148
51. FAMILIA MORREL	150
52. PYRAM ȘI THISBÉE	157
53. TOXICOLOGIE	161
54. ROBERT DIAVOLUL	166
55. SPECULAȚII LA BURSĂ	172
56. MAIORUL CAVALCANTI	177
57. ANDREA CAVALCANTI	181
58. LOCUL CU LUCERNĂ	186
59. DOMNUL NOIRTIER DE VILLEFORT	190
60. TESTAMENTUL	194
61. TELEGRAFUL	198
62. MIJLOCUL DE A SCĂPA PE UN GRĂDINAR, DE TRÂNTORII CARE ÎI MÂNÂNCĂ PIERSICILE	201
63. FANTOMELE	205
64. DINEUL	208
65. CERȘETORUL	213
66. SCENĂ CONJUGALĂ	216
67. PROIECT DE CĂSĂTORIE	221
68. CABINETUL PROCURORULUI REGAL	225
69. UN BAL DE VARĂ	228
70. INFORMAȚIILE	232
71. BALUL	238

72. PÂINEA ȘI SAREA	243
73. DOAMNA DE SAINT-MÉRAN	246
74. FĂGĂDUIALA	250
75. CAVOUL FAMILIEI DE VILLEFORT	260
76. PROCESUL VERBAL	265
77. PROGRESELE LUI CAVALCANTI-FIUL	273
78. HAYDÉE	278
79. NI SE SCRIE DIN IANINA	288
80. LIMONADA	299
81. ACUZAREA	303
82. CAMERA BRUTARULUI RETRAS DIN AFACERE	306
83. SPARGEREA	314
84. MÂNA LUI DUMNEZEU	322
85. BEAUCHAMP	326
86. CĂLĂTORIA	331
87. JUDECATA	336
88. PROVOCAREA	346
89. INSULTA	350
90. NOAPTEA	357
91. ÎNTÂLNIREA	364
92. MAMA ȘI FIUL	371
93. SINUCIDEREA	375
94. VALENTINE	380
95. MĂRTURISIREA	384

96. TATĂL ȘI FIICA	391
97. CONTRACTUL	396
98. DRUMUL SPRE BELGIA	403
99. HANUL „LA CLOPOTUL ȘI CLONDIRUL”	406
100. LEGEA	412
101. APARIȚIA	417
102. LOCUSTA	421
103. VALENTINE	425
104. MAXIMILIEN	427
105. SEMNĂTURA LUI DANGLARS	431
106. CIMITIRUL PÈRE-LACHAISE	438
107. ÎMPĂRȚEALA	444
108. GROAPA CU LEI	453
109. JUDECĂTORUL	455
110. JURAȚII	458
111. ACTUL DE ACUZARE	460
112. ISPĂȘIREA	465
113. PLECAREA	469
114. TRECUTUL	475
115. PEPPINO	482
116. TARIFUL LUI LUIGI VAMPA	487
117. IERTAREA	490
118. 5 OCTOMBRIE	494

MARSILIA – SOSIREA

În data de 24 februarie 1815, santinela de la Notre-Dame de la Garde, semnală intenția corabiei cu trei catarge, „Faraonul”, de a acosta în portul Saint-Jean din Marsilia. Ca de obicei, platforma se umplu de curioși, cu atât mai mult cu cât acest vas aparținea unui armator¹ din oraș. Vasul înainta foarte încet, lucru care i-a pus pe gânduri pe mulți dintre cei adunați. Privitorii se întrebau dacă nu cumva s-a întâmplat un accident la bord, dar, întrucât manevrele erau executate corect, le-a fost clar că acest lucru era exclus. Cu toate acestea, o anumită neliniște plutea deasupra tuturor, în special asupra unuia care, nemaivând răbdare să mai aștepte intrarea vasului în port, a sărit într-o barcă și a vâslit înfrigorat spre „Faraonul”.

Un tânăr marinar de aproximativ nouăsprezece ani, înalt, zvelt, cu ochi negri frumoși și cu păr ca abanosul, când îl văzu pe acesta că se apropie, părăsi postul de lângă cârmaci și sprijinindu-se de parapet îl aștepta:

– Domnule Dantès, ce s-a întâmplat? De ce este tristețea aceasta la bord? Întrebă omul cu barca.

– O mare nenorocire, domnule Morrel! În apropiere de Civita-Vecchia, bravul căpitan Leclère a murit de friguri în numai două zile. I-am făcut funeraliile cum se cuvine și i-am adus văduvei sale crucea lui de onoare și spada.

– Dar încărcătura? Întrebă preocupat armatorul.

– Nu vă faceți griji. A ajuns cu bine. Veți avea un beneficiu de pe urma bumbacului de cel puțin 25.000 de franci, îi garantează tânărul marinar.

În tot acest timp, cei câțiva mateloți manevrau corabia. Tânărul se opri din discuție, asigurându-se că ordinele sunt

---

¹ armator – persoană care echipează o navă pe cheltuiala sa; proprietar particular de vase

executate întocmai. Executarea era rapidă, ca pe corăbiile de război.

Armatorul remarcă cu uimire siguranța cu care tânărul conducea toate operațiunile de pe corabie, dar mai ales era vizibil ușurat de veștile primite în ceea ce privește încărcătura.

Când toate pânzele au fost coborâte, Dantès îi citi pe față nerăbdarea, așa că îi spuse:

– Domnule Morrel, dacă vreți, puteți să urcați. Contabilul dumneavoastră o să vă dea toate informațiile de care aveți nevoie.

Morrel se urcă numaidecât pe punte, în timp ce contabilul Danglars, un tânăr posomorât, se apropia de el cu o privire ștearsă. Acesta din urmă era tipul omului lingușitor cu superiorii și obraznic cu oamenii de rând. Încă de la primele cuvinte, și-a arătat nemulțumirea și invidia față de Edmond Dantès, povestind cum, după moartea bătrânului căpitan, acesta ar fi preluat din proprie inițiativă comanda vasului fără să întrebe pe nimeni.

– Ca secund, are această obligație. A făcut exact ce trebuia să facă, spuse imediat armatorul.

Desigur, resentimentele lui Danglars erau greu de stăpânit și nu puteau fi înăbușite cu una, cu două. Nici ura ce clocotea în sufletul lui mizerabil nu putea fi oprită, de aceea, a adăugat încă două învinuiri împotriva rivalului său, Edmond.

Cu toate acestea, armatorul a preferat să-l ignore pe Danglars, convins de caracterul frumos al celuilalt, precum și de calitățile profesionale vizibile. Astfel că l-a numit pe Edmond Dantès căpitan de vas la cei aproape douăzeci de ani pe care-i avea.

Totuși pentru a-i da satisfacție lui Danglars, cât și din curiozitate profesională, Morrel a vrut să afle de la Dantès motivul întâzierii de o zi și jumătate, în urma vizitei făcute pe insula Elba:

– A fost ultima dorință a căpitanului Leclère, spuse Edmond; el m-a rugat să las un pachet mareșalului Bertrand. Că tot veni vorba, vă solicit un concediu deoarece trebuie să mă însor în primul rând, și în al doilea rând, trebuie să mă duc la Paris.

Întrucât tânărul secund s-a descurcat de minune cu navigarea și acostarea „Faraonului”, iar afacerea s-a dovedit a fi una rentabilă, armatorul Morrel l-a invitat pe Edmond Dantès la masă. Acesta însă s-a scuzat cu respect, deoarece dorea să-și revadă cât mai repede bătrânul tată și, desigur, pe frumoasa lui logodnică, Mercédès.

2 TATĂL ȘI FIUL

Ajuns acasă, fu șocat de înfățișarea și sănătatea slăbită a tatălui său. Lipsurile pe care le-a îndurat în cele trei luni în care el a lipsit i se citeau pe față. Aflase, cu surprindere, că din banii pe care i-a lăsat de cheltuială tatălui, acesta a înapoiat trei sferturi vecinului Caderousse, cel care a insistat să-și recupereze cât mai repede datoria ce o făcuse Edmond înainte de plecarea lui pe mare.

Cu toate acestea, bucuria revederii dintre tată și fiu a fost mare, iar vestea că fiul său a devenit căpitanul vasului „Faraonul”, l-a făcut pe bătrânul Dantès să jubileze.

Vecinul Caderousse, un croitor de aproximativ douăzeci și șase de ani, aflase de la prietenul lui, contabilul Danglars, despre întoarcerea lui Dantès și se înfățișă numaidecât vorbindu-i mios, ca un fățarnic ce era, și trăgându-l de limbă pe tânăr de intențiile lui viitoare. Dar Caderousse interpretă siguranța de sine a lui Edmond ca pe o aroganță și antipatia lui față de acesta se dublă.

După ce tânărul plecă grăbit la catalani², spre frumoasa Mercédès, Caderousse stabili cu Danglars să meargă la Réserve unde să bea un vin de Malaga și să-l spioneze pe Edmond.

3

CATALANII

Mercédès, o fată frumoasă cu păr negru ca tăciunele, cu ochi catifelaji ca de gazelă, care nu avea de unde ști de sosirea logodnicului ei, era într-o discuție aprinsă cu Fernand, un tânăr de 21 de ani, bine făcut cu părul roșu. Acesta, îndrăgostit fiind de ea, încerca zadarnic să o convingă că cel mai bun lucru pentru amândoi era să se căsătorească, așa cum cerea un vechi obicei catalan.

Spre ghinionul lui, fata nu-i împărtășea sentimentele ci nutrea pentru el o dragoste frățească fiind, de altfel, verișori primari.

Ea era hotărâtă să-l aștepte pe bărbatul iubit oricât va fi nevoie, iar lui Fernand îi era recunoscătoare că o ajuta să facă față sărăciei în care se afla în urma morții ambilor părinți.

– Îl iubesc pe Edmond Dantès și nimeni altul, decât Edmond, va fi soțul meu, insista tânăra.

– Și ai să-l iubești mereu?

– Cât timp am să trăiesc!

Fernand plecă fruntea ca un om descurajat, scoase un suspin care semăna cu un geamăt, apoi, deodată, ridicându-și fruntea, privi spre Mercédès cu dinții înțeleștați și cu nările fremătând:

– Dar dacă a murit?

– Dacă a murit, am să mor și eu.

În acest moment tensionant și inoportun, apare Edmond.

² catalani – populație care se găsește pe teritoriul Cataloniei (Spania) și izolat în Franța, Italia, America Latină

Palid și înfiorat, Fernand se trase înapoi.

Edmond și Mercédès se îmbrățișară. Soarele arzător al Marsiliei, care pătrundea prin deschizătura ușii, îi învălui în lumină. O fericire imensă îi izola de lume și nu-și vorbeau decât prin cuvinte întretăiate.

Deodată, Edmond zări figura mohorâtă și amenințătoare a lui Fernand care ținea mâna pe cuțitul trecut prin cordon.

– Nu știam că vin cu atâta grabă la tine, Mercédès, ca să găsească aici un dușman.

– Un dușman? exclamă Mercédès aruncând o privire furioasă vărului ei. Dar te-ai înșelat, Edmond, urmă ea, nu ai niciun dușman aici. Nu e decât Fernand, fratele meu, care-ți va strânge mâna ca unui prieten devotat.

Și, auzind-o, Fernand, cuprins de gelozie și turbat de furie, fugi ca un smintit.

4

COMLOTUL

Desigur, Danglars și Caderousse, ce pândeau la umbra platanilor³ și sicomorilor⁴ de la Réserve, n-au ratat ocazia și l-au reținut pe Fernand, invitându-l la masa lor. În nemernicia lor, l-au iscodit și au profitat de gelozia și ura acestuia împotriva lui Dantès.

În timp ce Caderousse devenea tot mai amețit de la vinul băut la îndemnul perfid al lui Danglars, acesta din urmă completează împreună cu Fernand un denunț, în care afirmau că

³ platan – arbore exotic înalt, cu frunzele palmate, cultivat ca plantă ornamentală în parcuri

⁴ sicomori – copaci exotici giganți din aceeași familie cu duzii, cu lemn tare, cu fructe albe-gălbui, dulci, comestibile, de forma smochinelor

Edmond Dantès ar fi bonapartist⁵. Danglars scrise cu stânga, cu un scris răsturnat, fără nicio asemănare cu scrierea sa obișnuită, următoarele rânduri:

„Domnul procuror regal este înștiințat de un prieten al tronului și al religiei, că numitului Edmond Dantès, secundul vasului «Faraon», sosit azi dimineață din Smirna, după ce s-a oprit la Neapole și la Porto-Ferraio, i-au fost încredințate de către Murat o scrisoare pentru uzurpator și de către uzurpator o scrisoare pentru comitetul bonapartist din Paris. Dovada crimei sale se poate face arestându-l, căci scrisoarea se va găsi sau la el, sau la părintele său, sau în cabina sa de pe bordul «Faraonului»”.

Vrând totuși să șteargă orice răspundere ce ar fi putut plana asupra lui, Danglars, se va preface că s-a răzgândit și că de fapt totul a fost numai o glumă, și va arunca scrisoarea într-un colț al grădinii de unde era convins că o va lua naivul și gelosul Fernand. Printr-o astfel de manevră rafinată, Fernand ar fi putut scăpa de rivalul său.

5

OSPĂȚUL DE LOGODNĂ

Chiar a doua zi a fost organizat ospățul de logodnă al celor doi tineri, Edmond Dantès și Mercédès, la primul etaj al localului Réserve. Marinarii de pe „Faraon” și câțiva soldați, prietenii lui Dantès, plus alte cunoștințe, toți îmbrăcați în haine de sărbătoare, s-au adunat înainte de amiază la locul cu pricina, unde au început să se ospăteze din merindele puse pe mese și să consume un vin bun. Domnul Morrel apărură și el curând, iar la intrarea în sală fu salutat de mateloții "Faraonului" cu aplauze unanime. Prezența armatorului la ospăț confirma zvonul că

⁵ bonapartist – adept al bonapartistismului; partizan al familiei Bonaparte (Napoleon)

Dantès va fi numit căpitan, Dantès fiind de altfel foarte iubit de echipaj.

Ajunși la Réserve, tinerii logodnici afixau senini fericirea care li se citea pe chip și în priviri, în timp ce bătrânul Dantès era și el în culmea bucuriei. Au fost întâmpinați și conduși la masă de Morrel însuși, pe care Edmond l-a dorit în dreapta lui la masă, în stânga punându-l pe Danglars. Mercédès, l-a rugat pe bătrânul Dantès să stea în dreapta sa, numindu-l „tată”, iar pe Fernand, pe care-l considera ca un frate, l-a rugat să stea în stânga ei.

În veselia tuturor, Edmond făcu anunțul surpriză cum că într-o oră și jumătate se va căsători cu frumoasa catalană, deoarece armatorul Morrel l-a ajutat să facă toate demersurile pentru căsătorie, dându-i chiar și un ajutor financiar în acest scop. I-a asigurat totuși pe cei prezenți că la întoarcerea sa din Paris, mai exact în data de 2 martie, vor fi invitați cu aceeași plăcere și la festinul în cinstea căsătoriei sale.

La un moment dat, Fernand dispărea de la masă, iar pe scările de lemn se aud pași cadențați de soldați. Spre surprinderea unanimă, Edmond Dantès a fost arestat, fără a i se aduce totuși o învinuire clară. Sub privirile disperate ale logodnicei sale și ale bătrânului tată, acesta își păstrează demnitatea, convins fiind că lucrurile se vor clarifica curând.

Cel care a sărit în ajutorul tânărului a fost doar armatorul Morrel care i-a urmat pe soldați și pe Edmond la Marsilia. Întors însă, avea să-i anunțe pe toți că situația e mai gravă decât s-ar fi așteptat: Edmond Dantès e considerat agent bonapartist și urmează să fie interogat.

În acel moment de panică generală, Caderousse, parcă trezit dintr-un vis greu, își dă seama că cel vinovat de această întâmplare tristă trebuie să fie numai Danglars.

În discuția care a urmat între ei, Danglars încearcă să-l convingă de contrariu, ba mai mult îl avertizează că implicarea lui mai mult decât este nevoie i-ar aduce acuzația de complice.

Din lașitate, Caderousse acceptă argumentul celuiilalt și părăsesc amândoi localul. La fel și Fernand, revenit după arestarea lui Dantès, profită de vulnerabilitatea lui Mercédès, pe care o duce iar la catalani. Prietenii lui Dantès îl readuseră, la rândul lor, pe bătrânul aproape leșinat, în aleea Meilhan.

Morrel îi ajunge din urmă pe Danglars și pe Caderousse. În virtutea discuției ce au avut-o pe vapor, acesta era curios să afle dacă nu cumva a destăinuit cuiva despre oprirea lui Dantès pe insula Elba. Acesta îl asigură că nimeni nu știe nimic, iar pentru că în acest moment armatorul nu avea căpitan, îi propuse acestuia să devină loctiitor pe corabia lui. Era exact ce și-a dorit Danglars cu atâta ardoare.

6

SUBSTITUTUL DE PROCUROR REGAL

În aceeași zi, la aceeași oră, se celebra ospățul de logodnă a elitei marsilieze. Tânărul Villefort, substituit de procuror regal, frumos și elegant, care la douăzeci și șapte de ani ocupa un loc înalt în magistratură, se logodea cu Renée, fiica marchizilor⁶ de Saint-Méran, credincioși regelui Ludovic al XVIII-lea.

În discuțiile provocate de marchiză, tânărul magistrat se declară regalist⁷, deși toți știau că tatăl acestuia, bătrânul Noirtier, a fost senator în timpul împăratului Napoleon.

Viitoarea căsătorie cu fata unor marchizi, pe care o iubea într-adevăr, era pentru Villefort o alianță foarte potrivită ascensiunii lui sociale. La fel de promițător se anunța și viitorul

⁶ marchiz – titlu purtat în orânduirea feudală apuseană de către conducătorul unui ținut de la graniță din unele state; titlu de noblete superior aceluia de conte și inferior aceluia de duce.

⁷ regalist – adept, partizan al regalității, al monarhiei (ca formă de guvernământ); monarhist

lui Dantès, ajuns căpitan de vas și căsătorit cu femeia visurilor sale, dacă destinul ar fi bun cu el.

7

INTEROGATORIUL

Doi tineri și două destine ce se vor scrie începând din această zi. Dacă în timpul logodnei sale, Dantès a fost arestat, părăsind astfel în mod forțat pe cei dragi, Villefort a fost și el nevoit, ca substituit de procuror regal, să-și întrerupă logodna, ca să-l interogheze pe acesta.

La începutul chestionării, totul a decurs bine. Procurorul regal nu a găsit nicio vină secundului pe care se decisese chiar să-l elibereze.

– Se spune că opiniile dumitale politice sunt exagerate, spuse Villefort, căutând să smulgă o mărturisire.

– Dar eu nu am avut niciodată ceea ce se cheamă o opinie, domnule. Am abia nouăsprezece ani, toate opiniile mele, nu politice, dar particulare, se mărginesc la aceste trei sentimente: îl iubesc pe părintele meu, îl respect pe domnul Morrel și o ador pe Mercédès.

Villefort vedea fășnind din fiecare cuvânt al lui Dantès dovada inocenței și-atunci insistă să mai afle un lucru:

– Domnule, spuse Villefort, ai dușmani sau ai idee cine te-ar putea invidia? Te voi ajuta puțin: recunoști acest scris?

– Nu, domnule, nu cunosc scrisul. E prefăcut și totuși e de o formă destul de naturală. Mă bucur foarte mult, adăugă el, privindu-l pe Villefort cu recunoștință, că am de-a face cu un om ca dumneavoastră, căci într-adevăr invidiosul meu este un adevărat dușman.

Și, în fulgerul care trecu prin ochii tânărului când rosti aceste cuvinte, Villefort putu să-și dea seama de energia violentă ascunsă sub înfățișarea sa blândă.